נד: ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

עונש שמענו אזהרה מניין. ומהך ג"ם דלמיסם כם לא משמע ליה לאפוקי מה להלן ענש והזהיר: **עשו** בתועבות הגוים. גבי זכור ניחא דיליף שפיר משום דכתיב בהו תועבה בגופיה אבל בבהמה לא כתיב תועבה בגופיה ואי כפ"ה דכתיב בפרשת עריות כי את כל התועבות אם כן כל עריות נמי ליתייב שתים משום דלא יהיה קדש ומשום דאו דגופייהו ויש לפרש משום דבתר זכור כתיב וכל בהמה וי"ו מוסיף על ענין ראשון וכאילו כתיב תועבה בגופייהו:

הבא על הזכור והביא זכר עליו. תע"ג דכרים כריתות (דף כ:) בעי קרא לחלק על אחותו שהיא אחות אביו ואחות אמו הכא חייב לר' ישמעאל כ' כיון שהן כ' ביאות אע"ג דליכא קרא לחלק אי נמי סוגיא דהכא כרבי אלעזר דאמר התם (דף ג.) כ"מ שאתה מולא שני לאוין וכרת אחת חלוק חטאות ביניהו דלאוין מחלקין: **ואפקיה** רחמנא לנשכב בלשון שוכב. לר' אבהו הא דאפקיה לנשכב בלשון שוכב איצטריך לכדרשינן בפרק קמא (דף טו.) דהוא ובהמתו בכ"ג:

הנרבע לזכר ונרבע לבהמה. אף על גב דגופות מוחלקים לא מחייב רבי ישמעאל אלא אחת וגבי ה' נשים נדות דפרק אמרו לו (כריתות דף טו.) וה' שפחות חרופות דפרק ד' מחוסרי כפרה (שם דף ט.) דמחייב על כל אחת ואחת משום ° דדרשינן (שם) ואשה לחלק על כל אשה ואשה והיא שפחה לחייב על כל שפחה ושפחה: אדרבה

עונש שמענו אזהרה מניין ת"ל [1]ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה היא למדנו אזהרה לשוכב אזהרה לנשכב מניין ת"ל [2]לא יהיה קדש מבני ישראל ואומר [3]וגם קדש היה בארץ עשו ככל התועבות הגוים אשר הוריש וגו' דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר אינו צריך הרי הוא אומר ואת זכר לא תשכב משכבי אשה קרי ביה לא (ב) [4]תשכב בהמה מנא לן דתנו רבנן [5]איש פרט לקטן אשר יתן שכבתו בבהמה בין גדולה [6]בין קטנה מות יומת בסקילה אתה אומר בסקילה או אינו אלא באחת מכל מיתות האמורות בתורה נאמר כאן תהרגו ונאמר להלן [7]כי הרג תהרגנו מה להלן בסקילה אף כאן בסקילה למדנו עונש לשוכב לנשכב מנלן ת"ל [8]כל שוכב עם בהמה מות יומת [9]אם אינו ענין לשוכב [10]תניהו ענין לנשכב למדנו עונש בין לשוכב בין לנשכב אזהרה מניין ת"ל [11]ובכל בהמה לא תתן שכבתך לטמאה בה למדנו אזהרה לשוכב לנשכב מניין ת"ל [12]לא יהיה קדש מבני ישראל ואומר [13]וגם קדש היה בארץ וגו' דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר אינו צריך הרי הוא אומר לא תתן שכבתך לא תתן שכיבתך הבא על הזכור והביא עליו זכר אמר ר' אבהו לדברי רבי ישמעאל חייב [14]שתים חדא מלא תשכב וחדא מלא יהיה קדש לדברי ר"ע [15]אינו חייב אלא אחת לא תשכב לא תשכב חדא היא הבא על הבהמה והביא בהמה עליו אמר רבי אבהו לדברי ר' ישמעאל חייב שתים חדא מלא תתן שכבתך וחדא מלא יהיה קדש לדברי רבי עקיבא [16]אינו חייב אלא אחת שכבתך ושכיבתך חדא היא אביי אמר אפי' לדברי רבי ישמעאל נמי אינו חייב אלא אחת דכי כתיב לא יהיה קדש בגברי כתיב אלא לרבי ישמעאל אזהרה לנשכב מנא ליה נפקא ליה [17]מכל שוכב עם בהמה מות יומת אם אינו ענין לשוכב תניהו ענין לנשכב ואפקיה רחמנא לנשכב בלשון שוכב מה שוכב ענש והזהיר אף נשכב ענש והזהיר הנרבע לזכר והנרבע לבהמה אמר רבי אבהו לדברי רבי עקיבא חייב שתים חדא מלא תשכב וחדא מלא תתן שכבתך לדברי רבי ישמעאל [18]אינו חייב אלא אחת אידי ואידי לא יהיה קדש הוא אביי אמר אפילו לדברי רבי ישמעאל נמי חייב שתים דכתיב כל שוכב עם בהמה מות יומת אם אינו ענין לשוכב תניהו ענין לנשכב ואפקיה רחמנא לנשכב בלשון שוכב מה שוכב ענש והזהיר אף נשכב ענש והזהיר אבל הבא על הזכור והביא זכר עליו הבא על הבהמה והביא בהמה עליו בין לר' אבהו בין לאביי לרבי ישמעאל חייב שלש לרבי עקיבא חייב שתים תנו רבנן זכור לא עשו בו קטן בגדול בהמה עשו בה קטנה בגדולה מאי לא עשו בו קטן בגדול אמר רב [19]לא עשו ביאת פחות מבן תשע שנים כבן תשע שנים ושמואל אמר לא עשו ביאת פחות מבן שלש שנים כבן שלש שנים במאי קמיפלגי רב סבר כל דאיתיה בשוכב איתיה בנשכב וכל דליתיה בשוכב ליתיה בנשכב ושמואל סבר משכבי אשה כתיב תניא כוותיה דרב [20]זכר בן תשע שנים ויום אחד הבא

וגם קדש היה בארץ. מה קדש האמור כאן יש בו תועבה אף בלא יהיה קדש יש בו תועבה והדר גמרינן תועבה האמור בלא יהיה קדש מתועבה האמור במשכב זכור דכתיב (ויקרא כ) אשר ישכב את זכר משכבי אשה תועבה עשו שניהם דמיהם כם מה תועבה האמור שם אף נשכב כמשמעו): **וגם קדש היה בארץ.** לשון זנות דכתיב כתועבות הגוים ומשכב זכור תועבה היא: **לא תשכב.** קרי ביה נמי (ב) לא תשכב: **ונאמר להלן.** במסית דכתיב (ד) וסקלתו באבנים: **לנשכב מניין.** זכר שנרבע לבהמה: **אזהרה מניין.** בשוכב בהדיא כתיב (ו) ובכל בהמה לא תתן שכבתך אבל נשכב בזכר לא כתיב: **כתועבות הגוים.** הלא נמי מתועבותיהם הוא דכתיב בפרשת עריות (ויקרא יח) כי את כל התועבות האלה עשו אנשי הארץ: **הבא על הזכור והביא זכר עליו.** בהעלם אחת: **חייב שתים.** דשני לאוין הם דתמרי קראי אתו לפיכך חלוק חטאות ביניהם. והכיא זכר עליו גרסינן ולא גרסינן זכור דלא מקרי זכור אלא נקב המשכב: **לדברי ר' עקיבא אינו חייב אלא אחת.** דכיון דמחד קרא נפקי אין חלוק חטאות ביניהם: **דכי כתיב לא יהיה קדש.** בזנות דגברי כתיב אבל בהמה אין זנות כדילפינן ביבמות (דף נט:) מאתנן זונה ומחיר כלב ולא שייך בה לשון קדשות. והאי דתנייה תנא לעיל לא יהיה קדש לרווחא דמילתא אבל עיקר אזהרה לאו מהתם: **אלא מנא לן נפקא ליה מכל שוכב.** דאפיקתיה לעונש לנשכב בלשון שוכב דילפיה משוכב לאזהרה הלכך אזהרה לשוכב ונשכב מלאו דלא תתן שכבתך הוא חד בתמעותיה וחד מדאיתקש לאכריה וכיון דחד לאו לתרוייהו אין חלוק חטאות ביניהם: **אביי אמר אף לדברי ר' ישמעאל חייב שתים.** דכי כתיב לא יהיה קדש בגברי הוא דכתיב כדאמרן לעיל ונרבע לבהמה לאו מיניה יליף אלא מדאפקיה בלשון שוכב ואיכא לאו דלא תתן שכבתך: **כין לרבי אבהו כין לאביי לר' ישמעאל חייב שלש.** לרבי אבהו בא על הזכור אלא תשכב הכיא זכר עליו אלא יהיה קדש בא על הבהמה אלא תתן שכבתך אבל משום נרבע לבהמה לא מחייב בהדיא הכיא זכר עליו דמחד קרא נפקי ולאביי בא על הזכור והכיאו עליו תרי מינהו ואת זכר לא תשכב ולא יהיה קדש בא על הבהמה והכיאה עליו אלא תתן שכבתך אבל משום נרבע לבהמה לא מחייב דכיון דמחד קרא וכל שוכב עם בהמה מדאפקיה רחמנא בלשון שוכב לא מחייב אלא אחת כיון שאינו תלוקין בלאוין: **זכור לא עשה בו קטן בגדול.** בנשכב מיירי והכי קאמר ליתייב שוכבו כדאמרינן לעיל אשר ישכב את זכר כין גדול כין קטן ואשמעינן הכא דלאו בכל קטנים קאמר אלא דלא בעינן בני עונשין למייב שוכבו אבל גדול קלת בעינן ולקמן פריך מאי היא: **בהמה עשה בה גדולה בקטנה.** למייב את הרובעה: **מאי לא עשו בו קטן בגדול.** איהו קטן פטור שוכבו ואיהו דקרית ליה גדול למייב שוכבו דהא פטיטא לן דלאו גדול ממש וכר עונשין בני דהא את זכר כתיב בין גדול בין קטן: **לא עשו בו ביאה פחות מבן תשע וכו'.** אם בא על פחות מבן תשע פטור ולקמן מפרש טעמא: **רב סבר.** הואיל ואזהרת נשכב משוכב אתא כדר' עקיבא כל דליתיה בשוכב ליתיה בנשכב ושוכב פחות מבן תשע הבא על הזכור גדול וכר עונשין אינו מחייבו מיתה דהא לאו ביאה היא כדאמרינן במסכת נדה (דף מה.) ולקמן מייתי לה בשמעתין (נה:) בן ט' שנים ויום אחד הבא על יבמתו וכו' הלכך נשכב פחות מבן ט' נמי אינו מחייב את שוכבו: **ושמואל סבר משכבי אשה כתיב.** בזכר ואשה בת ג' שנים ראויה לביאה ומחייב שוכבה מיתה וזכר נשכב נמי ל"ש: **תניא נמי הכי וכו'.** בן תשע שנים ויום אחד הוי זכור הא פחות מבן לא הוי זכור ובנשכב קאמר דאילו בשוכב לא קאמר זכור ועוד אי בשוכב קאמר ולחייב את הנשכב גדול קאמר מאי שנא זכור דנקט כל עריות נמי לא ניחייבו על ידי ביאת קטן פחות מבן תשע: הבא

עין משפט נר מצוה

נג א מיי' פ"ח מהלכות איסורי ביאה הל' ח:
נד ב ג מיי' שם הלכה טז:
נה ד ה ו מיי' פ"ד מהלכות סנהדרין הל' ח ופ"ה הלכה ג:
נו ז מיי' פ"ח מהלכות איסורי ביאה הל' יד:
נז ח מיי' שם הל' ח:

רבינו חננאל

תשכב אזהרה לנשכב מניין ת"ל לא יהיה קדש מבני ישראל וכתיב וגם קדש היה בארץ עשו ככל תועבות הגוים וגו'. דברי רבי ישמעאל ורבי עקיבא אומר אינו צריך לא תתן שכבתך לא תתן שכיבתך. הבא על הזכר והביא זכר עליו לדברי רבי ישמעאל דמפיק לחיובי דנשכב מלא יהיה קדש חייב שתים לר' עקיבא ולנשכב מלאו אחד לא תשכב אינו חייב אלא אחד וכדין הזה הבא על הבהמה והביא בהמה עליו: ת"ר זכור לא עשה בו קטן בגדול כו' אמר רב לא עשו ביאת פחות מבן ט' שנים כבן ט' מאי טעמא כיון דאם ישכב פחות מבן ט' עם אחת מן הערות אין מביתין על ידו כדתנן בנדה פ"ה כן ט' שנים ויום א' שבא על אחת מכל העריות האמורות בתורה מתות על ידו והוא פטור. ודריקינן מינה דווקא בן ט' שנים ויום אחד אבל פחות מיכן לא וכיון שהוא אין לו ביאה כך אין חייבין עליו בשוכב עם וכו'. אבל בן ט' שנים ויום א' כיון שיש לו שכיבה ממיתין על ידו כך אם ישכבו עמו מתין השוכבין עמו והוא פטור ושמואל אמר לא עשו ביאת פחות מבן ג' כבן ג' מאי טעמא משכבי אשה כתיב. תניא כוותיה דרב הבא על הזכור בן ט' שנים

מסורת הש"ס

1) ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הוא: ויקרא יח כב
2. לא תהיה קדשה מבנות ישראל ולא יהיה קדש מבני ישראל: דברים כג יח
3. וגם קדש היה בארץ עשו בכל התועבת הגוים אשר הורישם יי מפני בני ישראל: מלכים א יד כד
4. ואיש אשר יתן שכבתו בבהמה מות יומת ואת הבהמה תהרגו: ויקרא כ טו
5. כי הרג תהרגנו ידך תהיה בו בראשונה להמיתו ויד כל העם באחרונה: דברים יג י
6. כל שכב עם בהמה מות יומת: שמות כב יח
7. ובכל בהמה לא תתן שכבתך לטמאה בה ואשה לא תעמד לפני בהמה לרבעה תבל הוא: ויקרא יח כג

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הנרבע וכו' דדרשינן ואשה. עיין שער המלך פרק י"ז הלכה י"ח מהלכות איסורי ביאה:

הגהות הב"ח

(א) גמ' ורש"י לא תשכב משכבי אשה קרי ביה לא תשכב:

מוסף רש"י

אזהרה לנשכב. ואי קשיא גבי עריות היכן מליו אזהרה לאשה כמו לזכר, דאשמען בכולהו לאו, פריק הכי שאני התם כיון דאיכי נמי מתהניא משכיבה קרינא בה הנעשות הטעות, אבל משכב זכר דלא מתהני בעי אזהרה (בריתות ג.). אם אינו ענין לשוכב. לאדם הבא על הבהמה, דהא קרא אחרינא כתיב (ויקרא כ) איש אשר יתן שכבתו, תבהו ענין לנשכב, למיגא בהמה עליו לעניל טו.). לא יהיה קדש. מזומן למשכב זכר (דברים כג יח).

תורה אור השלם

1. ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הוא: ויקרא יח כב
2. לא תהיה קדשה מבנות ישראל ולא יהיה קדש מבני ישראל: דברים כג יח
3. וגם קדש היה בארץ עשו בכל התועבת הגוים אשר הורישם יי מפני בני ישראל: מלכים א יד כד
4. ואיש אשר יתן שכבתו בבהמה מות יומת ואת הבהמה תהרגו: ויקרא כ טו
5. כי הרג תהרגנו ידך תהיה בו בראשונה להמיתו ויד כל העם באחרונה: דברים יג י
6. כל שכב עם בהמה מות יומת: שמות כב יח
7. ובכל בהמה לא תתן שכבתך לטמאה בה ואשה לא תעמד לפני בהמה לרבעה תבל הוא: ויקרא יח כג

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com